

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAAD

Från Riksdagsforvaltningen
2026-04-01
Besvaras senast
2026-04-08 kl. 12.00

Till finansminister Elisabeth Svantesson (M)

2025/26:676 Motverkande av felaktig dödförklaring

Felaktiga dödförklaringar av personer är ett allvarligt rättssäkerhetsproblem som får mycket långtgående konsekvenser för den som drabbas. Den som registreras som avliden utestängs i praktiken från stora delar av samhället: banktjänster stängs, försäkringar upphör och möjligheten att använda sina egna ekonomiska medel försvinner. Den som drabbas får ingen hjälp från den myndighet som begått misstaget utan måste själv lägga mängder med tid och pengar på att försöka få tillbaka sitt liv och ta bort dödförklaringen ur alla offentliga register.

Enligt uppgifter från Skatteverket inträffar sådana fel till följd av både misstag och misstänkta bedrägeriförsök. Samtidigt framgår att myndigheten i dag inte kontrollerar att inkomna dödsbevis faktiskt är utfärdade av behörig läkare innan registrering sker. I stället registreras uppgifterna direkt i folkbokföringen.

Konsekvenserna för den enskilde kan bli mycket allvarliga. I ett nyligen avgjort rättsfall nekades en person skadestånd efter att ha blivit felaktigt dödförklarad, med hänvisning till att det saknas lagkrav på att Skatteverket ska kontrollera dödsbevis innan registrering. Det innebär att staten i praktiken undgår ansvar, trots de omfattande skador som uppstår.

Att det saknas tillräckliga kontrollmekanismer i en så central del av folkbokföringen väcker frågor om både rättssäkerhet och tillit till staten.

Mot denna bakgrund vill jag fråga finansminister Elisabeth Svantesson:

Avser ministern att ta initiativ till lagändringar eller andra åtgärder för att stärka kontrollen av dödsbevis och säkerställa att felaktiga dödförklaringar inte sker samt att tydliggöra statens ansvar när sådana fel ändå inträffar?

.....

Åsa Eriksson (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Linda Utterberg